

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології



СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛІНГВІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ МЕДІЙНИХ ТЕКСТІВ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література та друга
іноземна мова»

за спеціальністю 035 Філологія

спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),

перша – англійська

галузі знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Лінгвістичний аналіз медійних текстів
Викладач (-і)	Великорода Юрій Михайлович
Контактний телефон викладача	+380342596069
E-mail викладача	yuriy.velykoroda@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Понеділок та середа 17.00 Zoom https://us04web.zoom.us/j/9538729785?pwd=TXdiTG9FK0x0R0R6ek9LOHNKNy9QZz09
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є лінгвальні особливості сучасного англomовного медійного медіадискурсу.</p> <p>Лінгвістичний аналіз медіатекстів має на меті забезпечити студентів знаннями та практичними навичками роботи з сучасними англomовними медійними текстами. У ході курсу студенти матимуть змогу опанувати основи медіаграмотності через практичну роботу з медійними текстами, розвивати навички критичного мислення при прочитанні медійних матеріалів, розпізнавати маніпулятивні та персуазивні тактики, елементи дезінформації, пропаганди у медійних текстах. На лекційних заняттях студенти ознайомлюються з основними сучасними теоріями дослідження медійного дискурсу, тоді як на семінарських заняттях студенти зможуть застосувати здобуті теоретичні знання до аналізу самих текстів.</p> <p>Зазначений курс спрямований на розвиток здатності студентів самостійно набувати і удосконалювати знання та вміння через роботу з сучасними медійними текстами.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є забезпечити студентів знаннями теорії медіалінгвістики та практичними навичками роботи з інтерпретації та критичного дискурс-аналізу медійних матеріалів.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системно-наукового поняття про англomовний медійний дискурс; уміння використовувати термінологію медіалінгвістики при аналізі та інтерпретації традиційних та соціальних медійних текстів; здатності самостійно набувати та удосконалювати необхідні навички у роботі з англomовними медійними текстами; спроможності самостійно застосовувати елементи критичного дискурс-аналізу медійних текстів; навичок виявляти фейкові матеріали, дезінформацію, пропаганду у медіа; здатності визначати вплив соціальних медіа на користувачів, вміння визначати фейкові облікові записи та фабрики «тролів»; уміння визначати стереотипне чи упереджене мовлення у медійних текстах, вміння визначати взаємозв'язок між мовою медіа та культурою та панівною ідеологією; здатності визначати вплив експресивних мовних засобів у медіа (інтертекстуальності, метафори, метонімії).</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Інтегральна компетентність:	

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності:

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, теорію та історію, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаю(є)ться.

ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаю(є)ться, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 8. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Результати навчання:

РН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та англійською мовою усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

РН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

РН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

РН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності

РН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

РН 14. Використовувати мову(и), що вивчає(ю)ться, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

РН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12

практичні заняття	18			
самостійна робота	60			
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова	
7	035 Філологія	4	В	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Вступ до медіалінгвістики. Історія медіа. Основні категорії. Сучасний стан розвитку медіалінгвістики.		2	2	5
Тема 2. Медіа та мова. Вплив медіа на мовні процеси та їх динаміку: неологізми та okazіоналізми, інтернаціоналізми, політична коректність, евфемізми.		2	2	5
Тема 3. Медіа та культура. Відображення та творення культури у медіа. Інтер-текстуальність, прецедентні феномени, концептуальна метафора.		2	2	10
Тема 4. Типологія та структура медійних текстів. Складові традиційної медійної статті. Нові форми медіа.		2	2	10
Тема 5. Критичний дискурс аналіз: теорія та практика. Між-дисциплінарний підхід до аналізу медіа.			4	10
Тема 6. Медіатексти в когнітивному та прагмалінгвістичному аспекті. Медіа та культура. Медіа та ідеологія. Медіа та картина світу.		2	2	10
Тема 7. Маніпуляція у медіа: підхід з ракурсу критичного дискурс аналізу. 1. Соціальна домінантність та доступ до обмежених соціальних ресурсів. 2. Легітимізація явищ через медіа. 3. Епізодична та системна маніпуляція.		2	4	10
ЗАГ.:		12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ПНУ ім. В.Стефаника» (переглянути). Аудиторна робота становить максимум 45 балів, бал за тематичні контрольні роботи становить 45 балів (3 тематичні контрольні, по 15 балів за кожну), бал за самостійну роботу – 10.			
Вимоги до письмових робіт	Передбачене одне письмове підсумкове завдання у формі тесту (максимум 25 балів) та одне самостійне дослідницьке завдання (25 балів максимум).			
Семінарські заняття	Оцінюється відвідуваність усіх 5 семінарських занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Отриманий результат множиться на 2.			
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль відбувається у формі заліку. Студенти отримують тестове завдання з 10 запитаннями на основі опрацьованого теоретичного матеріалу та практичних розробок.			

7. Політика навчальної дисципліни

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентіві/студентці за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, тематичних контрольних робіт, самостійної роботи. Складання заліку передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 100 балів, мінімум 50 балів).

При виставленні рейтингового підсумкового балу враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані під час аудиторних занять, при виконанні письмових завдань, а також бали за тематичні контрольні роботи. Не допускається користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, а також списування та плагіат при виконанні письмових завдань. Студенти мають право відпрацювати пропущені практичні заняття у письмовій формі.

Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю №1, мають право перескласти залік за відомістю № 2.

На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять.

У разі отримання незадовільної оцінки з навчальної дисципліни за талоном № 3, студенти користуються правом повторного її вивчення, що регламентовано «Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS» ([переглянути](#)).

Студенти, які навчаються за **індивідуальним графіком**, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn та виконанням письмових завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» ([переглянути](#)).

Порядок перезарахування результатів **неформальної освіти** в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів на платформах Coursera, Udey, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» ([переглянути](#)).

Дотримання **академічної доброчесності** засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з цим положенням можна за [посиланням](#).

8. Рекомендована література

1. Ahonen, Tomi. Mobile as 7th of the Mass Media: Cellphone, cameraphone, iPhone, smartphone. – Futuretext, 2008. – 356 pages.
2. Dictionary of media studies. – London, A & C Black Publishers Ltd, 2006. – 290 p. (електронний ресурс бібліотеки ПНУ).
3. Doichyk O., Yurchyshyn V., Velykoroda Y. Intertextual satire in media discourse: Conceptual blends. Review of Cognitive Linguistics, 2024. Advance online publication. DOI: <https://doi.org/10.1075/rcl.00183.doi>.
4. Fairclough N. Media discourse. / Norman Fairclough. – Oxford University Press, 1995. – 216 p.

5. Spitulnik D. The social circulation of media discourse and the mediation of communities / Debra Spitulnik // *Journal of linguistic anthropology*, 6 (2), 1996. – P.161-187. (електронний ресурс бібліотеки ПНУ)
6. Talbot M. Media discourse: representation and interaction. / Mary Talbot. – Edinburgh: Edinburgh University Press, 2007. – 198 p. (електронний ресурс бібліотеки ПНУ)
7. van Dijk, Teun Critical Discourse Analysis. // *Handbook of Discourse Analysis*. (pp. 352-371). Oxford: Blackwell, 2001 (електронний ресурс бібліотеки ПНУ)
6. Fairclough, Norman and Wodak, Ruth. Critical discourse analysis. In T. A. van Dijk (ed.), *Discourse Studies. A Multidisciplinary Introduction*, Vol. 2. Discourse as Social Interaction (pp. 258-84). London: Sage, 1997. (електронний ресурс бібліотеки ПНУ)
8. Velykoroda, Yuriy. Conceptual Metaphorization through Precedent-Related Phenomena in Media Discourse. / Yuriy Velykoroda // *Studies about languages*. #34, Kaunas University of Technology, 2019. P. 32-45. doi: 10.5755/j01.sal.34.0.22088.
9. Wodak, Ruth. *Gender and Discourse*. London: Sage, 1997. (електронний ресурс бібліотеки ПНУ)
10. Шевченко Л.І. Медіалінгвістика в сучасній Україні: аналіз ситуації / Л. І. Шевченко // *Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика*. - 2013. - Вип. 26. - С. 3-12.
11. Шевченко Л. І. Теорія медіалінгвістики : підручник / Лариса Шевченко, Дмитро Сизонов / за ред. Л.І. Шевченко. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2021. – 214 с.
12. Яцимірська М. Г. *Культура мови журналіста*. Навч. посібник. 2-ге вид. Львів: ПАІС, 2017. - 168 с.

Викладач: Великорода Ю.М., доцент кафедри англійської філології